

Pandemi Sürecinde Uzaktan E?itim Ortamlar?n?n Kullan?m?na ?li?kin Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Pandemi Sürecinde Uzaktan E?itim Ortamlar?n?n Kullan?m?na ?li?kin Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28891>

Özet

Pandemi Sürecinde Uzaktan E?itim Ortamlar?n?n Kullan?m?na ?li?kin Tutum Ölçe?i, küresel pandemi döneminde uzaktan e?itim ortamlar?n?n kullan?m?na yönelik bireylerin tutumlar?n? de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif psikometrik bir araçtır. Yıldız, Çengel ve Alkan (2021) tarafından geli?tirilen bu ölçek, uzaktan e?itim platformlar?na yönelik yeterlik, motivasyon, kullan?labilirlik, etkililik ve memnuniyet gibi boyutlar? kapsamaktadır. Ölçek, 24 maddeden ve dört faktörlü bir yapıdan oluşmaktadır.

Yapılan psikometrik de?erlendirmelerde, ölçeğin yapısal geçerli?i Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile incelenmi? ve dört faktörlü yapı?n?n toplam varyans?n önemli bir kısm?n? (%73.42) açıklad??? tespit edilmiştir. Ölçeğin güvenilirli?i ise Cronbach Alpha iç tutarlı?k katsay?s? ile de?erlendirilmi? olup, toplam ölçek için .93, alt boyutlar için ise .81 ile .94 arasında de?i?en yüksek katsayılar elde edilmiştir. Bu bulgular, ölçeğin pandemi döneminde uzaktan e?itim ortamlar?na yönelik tutumlar? geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçebildi?ini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Uzaktan e?itim, Pandemi, Tutum, Ölçek geli?tirme, Psikometrik özellikler, Geçerlik, Güvenilirlik, Faktör analizi

Yazarlar

Yıldız, E. P., Çengel, M., Alkan, A.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, pandemi sürecinde yaygınlaşan uzaktan e?itim uygulamalar?na ve kullanılan dijital platformlara karşı bireylerin sergiledikleri tutumlar? bilimsel ve sistematik bir biçimde ölçmektir. Küresel sağlık krizi döneminde, geleneksel e?itim modellerinden dijital platformlara geçi?in getirdi?i zorluklar ve fırsatlar karşısında öğrencilerin, e?itimcilerin veya di?er ilgili paydaşlar?n duygu, düşünce ve davranış e?ilimlerini anlamak kritik bir öneme sahiptir.

Ölçek, uzaktan e?itim ortamlar?n?n benimsenmesi, etkin kullanım? ve gelecekteki potansiyeli hakkında önemli veriler sunmayı hedeflemektedir. Elde edilen veriler, e?itim politikalar?n?n belirlenmesinde, dijital e?itim platformlar?n?n iyileştirilmesinde ve kullanım? deneyimlerinin optimize edilmesinde rehberlik edebilir. Böylece, hem mevcut uzaktan e?itim süreçlerinin de?erlendirilmesi hem de gelecekteki olası senaryolara hazırlık için sağlam bir temel oluşturulması amaçlanmıştır.

Yap?

Pandemi Sürecinde Uzaktan E?itim Ortamlar?n?n Kullan?m?na ?li?kin Tutum Ölçe?i, bireylerin pandemi döneminde deneyimledikleri uzaktan e?itim ortamlar?na yönelik çok boyutlu tutumlar?n? ölçen bir yap?y? temel almaktadır. Bu tutumlar, yalnızca olumlu veya olumsuz bir de?erlendirmeden öte, çe?itli psikolojik bile?enleri içermektedir. Ölçe?in yap?sal olarak yeterlik ve motivasyon, kullan?labilirlik, etkililik ve memnuniyet olmak üzere dört ana faktör etraf?nda ?ekillendi?i belirlenmi?tir.

Bu faktörler, bireylerin uzaktan e?itim platformlar?n? kullanma becerilerine (yeterlik), ö?renme süreçlerine aktif kat?l?m isteklerine (motivasyon), platformlar?n teknik i?levselli?ine ve kolayl???na (kullan?labilirlik), bu platformlar?n ö?renme ç?kt?lar?na katk?s?na (etkililik) ve genel olarak uzaktan e?itim deneyimlerinden duyduklar? tatmine (memnuniyet) ili?kin inançlar?n?, duygular?n? ve davran?? e?ilimlerini yans?tmaktadır. Bu çok boyutlu yap?, uzaktan e?itim tutumlar?n?n kapsaml? bir ?ekilde anla??lmas?na olanak tan?maktadır.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini de?erlendirmek amacıyla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??tır. Bu analiz, ölçek maddelerinin çal??ma grubu üzerindeki da??l?m?n? ve temel faktör yap?s?n? ortaya koymu?tur. Ba?lang?çta 25 madde olarak tasarlanan ölçek, öz de?eri 1'den büyük dört faktörlü yap?y? bozdu?u dü?ünülen bir maddenin ç?kar?lmas?yla 24 maddeye indirilmi?tir.

AFA sonuçlar?na göre, 24 maddeden olu?an ve öz de?eri 1'den büyük dört faktörlü yap?, toplam varyans?n %73.42'sini aç?klamaktadır. Davran?? bilimleri alan?ndaki test geli?tirme çal??malar?nda, aç?klanan varyans oran?n?n %30'un üzerinde olması yeterli kabul edilmektedir (Rennie, 1997; Büyüköztürk, 2018). Bu durum, ölçe?in yap?sal geçerli?inin güçlü oldu?unu ve ölçmek istedi?i çok boyutlu tutum yap?s?n? ba?ar?yla temsil etti?ini göstermektedir.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirli?ini de?erlendirmek amacıyla, 24 maddeden olu?an dört faktörlü yap?n?n Cronbach Alpha iç tutarl?k katsay?s? hesaplanm??tır. Toplam ölçek için bu katsay? .93 olarak bulunmu?tur, bu da ölçe?in mükemmel bir iç tutarl???a sahip oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, ölçe?in alt boyutlar?na yönelik yap?lan istatistiksel analizler sonucunda elde edilen Cronbach Alpha katsay?lar? da oldukça yüksektir.

Alt boyutlara ili?kin iç tutarl?k katsay?lar? ?öyledir: yeterlik ve motivasyon boyutu için .94; kullan?labilirlik boyutu için .81; etkililik boyutu için .88 ve memnuniyet boyutu için .84. Literatürde, güvenirlik katsay?s?n?n 1'e yakla?t?kça güvenirli?in artt??? belirtilmektedir (Huang, Ryan, Zaber

ve Palmer, 2014; Sekaran, 2003). Bu ba?lamda, ölçe?in tüm boyutlar?n?n güvenirlik katsay?lar? "mükemmel" olarak yorumlanabilmektedir, bu da ölçe?in tutarlı? ve kararlı? ölçümler sundu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Pandemi Sürecinde Uzaktan E?itim Ortamlar?n?n Kullan?m?na ?li?kin Tutum Ölçe?i'nin yap?sal özelliklerini belirlemek için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçek maddelerinin alt?nda yatan temel boyutlar? veya faktörleri ke?fetmeyi amaçlam??t?r. Ba?lang?çta 25 maddeden olu?an ölçek, AFA sonuçlar?n?n incelenmesiyle optimize edilmi?tir. Analiz sürecinde, öz de?eri 1'den büyük dört faktörlü yap?y? bozdu?u tespit edilen bir madde ç?kar?larak madde say?s? 24'e dü?ürülmü?tür.

Yap?lan AFA sonucunda, 24 maddelik ölçe?in öz de?eri 1'den büyük dört faktörlü bir yap? sergiledi?i belirlenmi?tir. Bu dört faktörlü yap?, ölçe?in ölçtü?ü toplam varyans?n %73.42'sini aç?klamaktad?r. Davran?? bilimleri alan?ndaki test geli?tirme çal??malar?nda, aç?klanan varyans oran?n?n %30'un üzerinde olmas? yeterli kabul edildi?inden (Rennie, 1997; Büyüköztürk, 2018), bu oran ölçe?in güçlü ve anlamlı bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu do?rulamaktad?r. Faktörler, yeterlik ve motivasyon, kullan?labilirlik, etkililik ve memnuniyet boyutlar?n? temsil etmektedir.

Ölçek Enstrümanı

Test Türü: Geli?tirme

Format: 5'li Likert ölçe?i ("Kesinlikle Kat?lm?yorum" - "Kat?lm?yorum" - "Kararsız?m" - "Kat?l?yorum" - "Kesinlikle Kat?l?yorum")

Mevcut Diller: Türkçe

Popölasyon Grubu: Pandemi döneminde uzaktan e?itim ortamlar?n? kullanan ö?renciler.

Ya? Grubu: Genç yeti?kinler ve yeti?kinler (üniversite ö?rencileri veya benzeri uzaktan e?itim kat?l?mc?lar?).

Popölasyon Detaylar?: Pandemi sürecinde çe?itli düzeylerde uzaktan e?itim deneyimi ya?am?? bireyler.

Test Metodolojisi: Kendi kendine bildirimli anket formu.

Anahtar Kelimeler

Uzaktan ö?renme, Dijital e?itim, Ö?renci tutumlar?, COVID-19, E?itim teknolojisi, Psikometrik test

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Sa?lanmam??t?r.

Kurumsal E-posta Adresleri: Sa?lanmam??t?r.

Yaz??ma Adresi: Ezgi Pelin Yildiz (yildizezgipelin@gmail.com)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2021 y?l?nda geli?tirilmemiştir. Ölçe?in kullan?m?na ili?kin spesifik izinler veya ücretlendirme bilgileri kaynakta aç?kça belirtilmemiştir. Ancak, akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlar için genellikle sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçe?in orijinal makalesi ve ilgili detaylar Dergipark üzerinden erişilebilir durumdadır.

Ölçe?in orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: [pandemi-surecinde-uzaktan-egitim-ortamlarinin-kullanimina-iliskin-tutum-olcegi-toad.pdf](https://doi.org/10.26466/opus.811510)

Referanslar

Y?ld?z, E. P., Çengel, M., & Alkan, A. (2021). Pandemi Sürecinde Uzaktan E?itim Ortamlar?n?n Kullan?m?na ?li?kin Tutum Ölçe?i. *OPUS Uluslararası Toplum Ara?t?rmalar? Dergisi*, 17(33), 132-153. <https://doi.org/10.26466/opus.811510>

Büyüköztürk, ?. (2018). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitab?: ?statistik, ara?t?rma deseni, SPSS uygulamalar? ve yorum* (24. Baskı). Pegem Akademi.

Huang, J. C., Ryan, S., Zaber, S., & Palmer, M. (2014). An alternative approach to assess measurement reliability for attitude scales. *Journal of Personality Assessment*, 96(3), 329-335.

Rennie, D. L. (1997). The grounded theory perspective on research and psychotherapy. *Journal of Contemporary Psychotherapy*, 27(2), 273-284.

Sekaran, U. (2003). *Research methods for business: A skill building approach* (4th ed.). John Wiley & Sons.

Pandemi Sürecinde Uzaktan E?itim Ortamlar?n?n Kullan?m?na ?li?kin Tutum Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way. Lütfen unutmay?n ki ölçek 24 maddeden oluşmas?na rağmen, kaynakta sadece ilk 4 madde örnek olarak verilmiştir.

Bu platformu kullanmaktan keyif almaktay?m.

Pandemi sürecinden sonra da verilecek dersleri online (çevrimiçi) olarak bu platform üzerinden almak isterim.

Bu platform üzerinden e?itim süreçlerini zamandan ve mekandan ba?ms?z olarak gerçekle?tirmek kendi öğrenme h?z?mda çal??abilmeye te?vik etmektedir.

Bu platformu kullanmak kendime olan güvenimi arttırd?.

ARABPSYCHOLOGY.COM